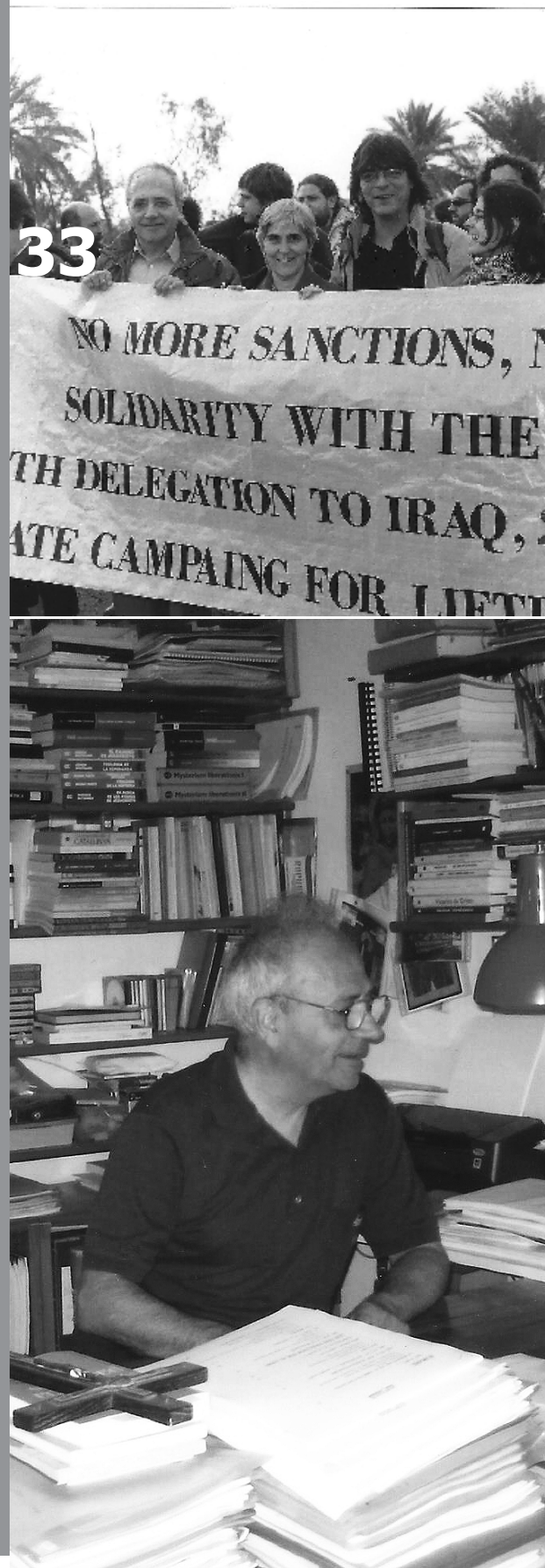

Quaderns d'estudi 33
desembre 2019

**Jaume Botey i Vallès.
El pensament
i l'acció educativa
i cívica
d'un activista social**

Editora:
Maria Villanueva Margalef

Quaderns d'estudi 33

Edició **Centre d'Estudis de l'Hospitalet**

Av. Josep Tarradellas i Joan, 44. Espai Molí
08901 L'Hospitalet
Telèfon 93 338 60 91
<http://www.celh.cat> - celh@celh.cat

Equip d'edició Marta de Planell (Arxiu Municipal d'Esplugues de Llobregat); Genís Pascual (Centre d'Estudis de l'Hospitalet i El Casalet), Cristina Propios (Llicenciada en Antropologia); Miguel Solana (Universitat Autònoma de Barcelona).

Consell de Redacció Marcel Poblet (historiador, membre del CEL'H); Pilar Massana (historiadora, membre del CEL'H); Núria Toril (periodista, membre del CEL'H); Àngel Cebollada (Universitat Autònoma de Barcelona); Martha Cecilia Cedeño Pérez (Universidad Pedagógica Nacional de Colombia); Maria Villanueva Margalef (Universitat Autònoma de Barcelona).

Consell Assessor Gemma Isern (Biblioteca Tecla Sala); Eva Jiménez (periodista); M. Luz Retuerta Jiménez (Arxiu Comarcal del Baix Llobregat); Ricardo Robledo Hernández (Universitat Pompeu Fabra); Fermí Rubiralta Casas (Professor d'institut); Joan Santacana Mestre (Universitat de Barcelona); Montserrat Torra Puigdemívol (Catedràtica d'institut); Jesús A. Vila (periodista i editor, membre del CEL'H); Lúdia Santacana (membre del CEL'H).

Correcció lingüística Montserrat Torra
Producció editorial Ambar Comunicació, SL (ambar@periodistes.org)
Equip de gestió Enric Ferreras, Lúdia Santacana
Impressió Service Point
Dipòsit legal B 31793-1988
ISSN edició impresa 2013-9691
ISSN edició digital 2013-9705
Antiguitat 1987
Periodicitat anual

En conveni amb:

Ajuntament de L'Hospitalet

Base de dades en què **Quaderns d'Estudi**
està referenciada

Índex d'impacte ICDS (ICDS 2016: 1,500; ICDS 2015:
1,447; ICDS 2014: 1,431)

Quaderns d'Estudi és una revista amb periodicitat anual, i que combina la publicació de números monogràfics amb números miscel·lanis. La revista es publica des de l'any 1987. La revista està adreçada als estudiosos i les persones interessades a conèixer la ciutat de l'Hospitalet des de diferents vessants: cultural, social, econòmica, històrica, mediambiental, etc. Té per objectiu la publicació de textos inèdits procedents de la recerca feta per investigadors/es relacionats amb la ciutat de l'Hospitalet.

NORMES BÀSIQUES PER A LA PUBLICACIÓ D'ARTICLES

Per tal de facilitar el treball d'edició de la revista, els articles es lliuraran al Centre d'Estudis segons les normes que segueixen:

1. Els textos s'adreçaran a: **Quaderns d'Estudi. Centre d'Estudis de L'Hospitalet**, Av. Josep Tarradellas i Joan, 44 (08901 L'Hospitalet de Llobregat) celh@celh.cat. Hauran de ser originals, escrits en català o en castellà. S'acusarà rebut de recepció al primer autor o autora signant de l'article.
2. Els articles es presentaran en versió digital, en format word, tipografia Arial, cos 12. En el cas que incorporin taules, gràfiques o mapes, es lliuraran en format jpg a 300 pp de resolució com a documents a part. L'autor o autora podrà contactar amb el **Centre d'Estudis** perquè l'hi indiquin els programes informàtics més adients.
3. Amb l'article, l'autor o autora haurà de lliurar dues imatges que acompanyin el text i que es publicaran en blanc i negre o color.
4. En document word a part, també s'hauran de presentar les dades personals de l'autor o autora (nom complet, adreça, telèfon i adreça electrònica), acompanyades d'un breu currículum (5 línies) i una foto tipus carnet en document jpg 300 pp.
5. Els articles tindran entre 12 i 30 pàgines, escrites a un espai. Les pàgines es numeraran. Els paràgrafs hauran de separar-se amb un doble espai, sense utilitzar sagnats en la primera línia. Els títols dels apartats s'escriuran en majúscules i negreta, i entre aquests títols i el text es deixaran dos dobles espais per dalt i un doble espai per sota.
6. A la primera pàgina hi constarà el títol de l'article, en negreta i majúscules; sota l'encapçalament i també en majúscules, el nom complet de l'autor o autora. S'ha de facilitar el títol de l'article en català, castellà i anglès.
7. El text dels articles anirà precedit d'un resum de no més de 150 paraules en català, castellà i anglès (que exposarà de manera clara i concisa els objectius, la metodologia, els principals resultats i les conclusions del treball) i d'un màxim de 5 paraules clau en els mateixos idiomes.
8. Les cites textuais aniran en cursiva i entre cometes, sense fer ús del sagnat o el centrat.
9. Les notes es col·locaran totes juntes al final del text, en tipografia Arial, cos 10. Les cites exclusivament bibliogràfiques que s'incloguin a la bibliografia final, no obriran nota a

peu de pàgina, sinó que formaran part del text (nom autor/a, coma i any de publicació, seguit de dos punts si s'indica la pàgina o pàgines, en aquest cas amb un guió al mig).

10. La bibliografia apareixerà per ordre alfabètic (i cronològic si se cita més d'una publicació d'un mateix autor/a) al final de l'article, seguint el format d'aquests exemples (El cognom dels autors en Versaleta i si no és possible en minúscules):

Llibre: SERRA PUIG, Eva. *Pagesos i senyors a la Catalunya del segle XVII*. Barcelona, Crítica, 1988.

Capítol llibre: VALDÉS, Ramón. "Ecología y trabajo en un concejo del occidente astur", a/en: PRAT, MARTÍNEZ, CONTRERAS Y MORENO (eds.), *Antropología de los pueblos de España*. Madrid, Taurus Universitaria, 1991, p. 400-415.

Article de revista: GIDDENS, Anthony. "La vida en una sociedad post-tradicional", a/en: *Revista de Occidente*, núm/nº 150, 1993, p. 60-90.

Article de revista digital: RODRÍGUEZ BRAVO, Blanca. "La integració de la dona en els llenguatges documentals: una utopia necessària en la societat del coneixement" [en línia] a/en: *Bid: textos universitaris de biblioteconomia i documentació*, núm/nº 18. Disponible a: <http://www2.ub.edu/bid/consulta_articulos.php?fichero=18rodri1.htm>. [Consulta: 30 abril 2008].

Text no publicat: SANTACANA, Carles. *Canvi socioeconòmic i dinàmica política a la Catalunya revolucionària: El cas de L'Hospitalet de Llobregat (1936-1939)*. Tesi de llicenciatura, Universitat de Barcelona, 1985.

11. Les referències bibliogràfiques hauran d'incloure els números DOI, en cas que en tinguin d'assignats. Aquests es referenciaran seguint l'esquema <<http://dx.doi.org/numero-DOI>>. Per fer aquesta comprovació, l'agència Crossref disposa d'un formulari en línia a <http://search.crossref.org/references> que automàticament assigna el número DOI, sin en té, a les referències introduïdes. Cal, però, ser curosos en les dades de la referència (autors, títol, volum i número, pàgines) per tal de facilitar la cerca automàtica.

Exemple: Módenes, Juan A.; López-Colás, Julián (2007). «Second homes and compact cities in Spain: Two elements of the same system?». *Tijdschrift voor Economische en Sociale Geografie*, 98 (3), 325-335. <<http://dx.doi.org/10.1111/j.1467-9663.2007.00400.x>>

12. El Consell de Redacció demana un ús no sexista del llenguatge i vetllarà per la seva aplicació.

Aquesta revista es regeix per un sistema de revisors/ores anònims. L'acceptació de l'article serà comunicada per la Redacció a l'autor o autora, així com la inclusió d'aquelles possibles modificacions que les persones especialistes hagin estimat oportunes, perquè siguin preses en consideració. Abans de la publicació, l'autor o autora rebrà les galerades finals per procedir, en el mínim temps possible, a la correcció d'errates.

Els articles no publicats passaran a formar part de BABEL'H, la base de dades bibliogràfiques sobre L'Hospitalet elaborada pel **Centre d'Estudis** que també es pot consultar, entre altres llocs, al catàleg col·lectiu de les universitats catalanes <<http://www.cbuc.es>>.

Sumari

Presentació. <i>Junta del Centre d'Estudis de l'Hospitalet</i>	9
Jaume Botey i Vallès "La veritat com a trobada". Traducció de l'article aparegut a la revista <i>Acontecimiento</i> l'any 2018	11
Jaume Botey: pensament i compromís per <i>Joaquim Sempere</i>	25
La Casa de Reconciliació i el barri de Can Serra per <i>Andreu Trilla Llobera</i>	43
En Jaume Botey educador: una mirada personal per <i>Rosa Maria Pujol Vilallonga</i>	63
Jaume Botey: entre el compromís polític i els moviments socials per <i>Homera Rosetti i Natalia Rosetti</i>	79
La mirada activista des de l'Hospitalet: Jaume, mestre proper, padrí del moviment solidari per <i>Montse Santolino</i>	93
Jaume Botey i Vallès. Polítiques educatives a l'Hospitalet (1979-1983). per <i>Enric Roldán</i>	97
Aproximació bibliogràfica a la seva obra	117

Presentació

Aquest *Quaderns* és difícil i dolorós de presentar. Està dedicat al Jaume Botey i Vallès amb motiu del seu traspàs. Per nosaltres és el Jaume, el Botey, el company, l'amic, el mestre, el referent. Per al país i per a bona part del món era un gegant de la lluita per la pau, la llibertat, la igualtat i la solidaritat.

Que havíem de dedicar-li un *Quaderns* ho teníem ben clar des del començament, però si algú tenia algun dubte es va esvaïr després d'escoltar les moltíssimes i diverses aportacions de persones i col·lectius en els diferents actes d'homenatge que se li van fer. Calia començar a recollir el que havia estat el seu llegat.

De fet, el Centre d'Estudis és una part d'aquest llegat, i els *Quaderns d'Estudi* han publicat uns quants articles seus. El primer, l'any 1988, "Aspectes socioculturals de l'Hospitalet". El darrer, "Ajuntament de 1979 i ensenyament", l'any 2011. El Jaume s'estimava aquesta publicació, amb la qual col·laborava i sobre la que sovint hi feia aportacions.

Vam decidir que el *Quaderns* tractés del seu pensament, encara que gairebé sempre és molt difícil destriar-lo de la seva obra. En les persones com el Jaume, i com la Pilar Massana, la seva companya, pensament i obra, reflexió i acció, van juntes.

En tot el procés de concepció d'aquesta publicació ja hi era la Maria Villanueva, professora del Departament de Geografia de la Universitat Autònoma de Barcelona i companya de despatx del Jaume durant molt anys. En Jaume li va demanar personalment que preparés la seva "semblança" amb motiu de rebre el Premi de la Universitat de la Pau el novembre del 2017. L'acte va tenir lloc a l'Hospitalet el 2 de maig del 2018, a títol pòstum, i es va oferir de seguida a coordinar el present volum.

De seguida el problema que se'ns va presentar va ser el de seleccionar quins temes haurien de ser tractats. El Jaume va fer milers d'intervencions i va escriure centenars de textos sobre desenes de temes. Totes les lluites per la justícia eren la seva lluita. Vam seleccionar-ne alguns que considerem fonamentals, amb un cert èmfasi en l'àmbit local. Finalment, vam proposar els articles a les persones que podien fer-ho millor.

Comencem amb un text del mateix Jaume, procedent d'una conferència que va fer a Burgos a l'*Aula de Verano* de l'Institut E. Mounier l'any 2013, i que va ser publicat en castellà a la revista *Acontecimiento*. El mateix Jaume s'hi reconeixia molt en aquest text, pensava que havia sintetitzat prou bé el seu ideari en aquestes pàgines.

En Joaquim Sempere, Doctor en Filosofia i professor de Sociologia a la Universitat de Barcelona, té una llarga trajectòria com teòric i militant de l'esquerra i l'ecologisme. Per esmentar només les revistes, ha estat director o col·laborador de *Nous Horitzons*, *Mientras Tanto*, *Revista Internacional de Filosofia Política*, *Alternativas económicas* o *El Viejo Topo*. Quim Sempere aprofundeix en les arrels més profundes del compromís social i polític, i també espiritual, del Jaume.

L'Andreu Trilla, un company del grup dels escolapis dels anys de Can Serra explica de primera mà el procés de creació de la Casa de Reconciliació i totes les experiències, algunes de ben singulars i extraordinàries, dels anys de l'antifranquisme i la Transició: els militants d'esquerra construint una església, l'acolliment dels objectors de consciència, l'escola d'adults, la lluita veïnal, etc...

La Rosa Mª Pujol és professora i degana de la Facultat de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona. Va ser companya del Jaume, primer a l'Escola de Mestres Sant Cugat de la UAB i, després, a la Facultat de Ciències de l'Educació d'aquesta mateixa institució. Va compartir amb ell la passió per la docència i la valoració màxima de l'educació com a eina per transformar la realitat, i ens parla de tot això.

Homera i Natalia Rosetti són de la generació d'activistes socials que van compartir les lluites socials i internacionalistes en les darreres dècades amb el Jaume. En aquelles mobilitzacions, el seu mestratge en l'aspecte teòric però sobretot en el compromís quotidià, va impregnar els moviments en els que participava.

La Montse Santolino és periodista i col·labora amb publicacions com *Crític* o *Directa* i és responsable de comunicació de *Lafede.cat*. També forma part d'aquesta generació de companys/es de lluites i alhora, d'alguna manera, deixebles. La seva aportació fa referència a les experiències locals.

L'Enric Roldán ha estat docent a primària i a secundària. Va participar en el gran moviment de renovació pedagògica que va tenir el gran impuls institucional del Jaume quan va ser regidor d'ensenyament. El seu compromís amb l'educació ha continuat amb *el Casalet* i amb la co-coordinació de cinc volums de bones pràctiques educatives a l'Hospitalet, editats pel Centre d'Estudis i la Regidoria d'Educació.

Tots els articles estan fets per persones que coneixien bé al Jaume, des de l'estimació a la persona. Però en tots els casos el rigor acadèmic és assegurat, perquè volem el reconeixement i la divulgació del seu llegat.

Junta del Centre d'Estudis de l'Hospitalet